

Ollscoil na hÉireann, Gaillimh.

Scrúduithe an tSamhraidh 2000

An Tríú Bliain

Sean-Ghaeilge

SG 356 Scéalaíocht na Ríthe (Creidmheas 1.0)

Séamus Mac Mathúna
Máirín Ní Dhonnchadha
Donncha Ó hAodha

Uair an chloig a cheadófar.
Ní mór an dá cheist a fhreagairt.

1. Aistrigh an sliocht seo a leanas:

Co n-érbart in clam comba dígal co bráth for Uíb Néill in dígal do-bérad in Coimdid for sin. Ocus táinic in clam reime co pupall Fergail ocus bátar rígrad Leithe Cuinn uile ar a chinn 'sin phupall in tan-sin. Robaí in clam oc acaíne a imnid 'na fiadnaise; ní táinic cride neich díb fair acht cride Con-Brettan meic Congusa, ríg Fer Rois, ocus is ed ón nába aithrech do Choin-Brettan, uair ní térna rí do nech roboí isin phupall acht Cú-Brettan mac Congusa a áenar asin chath. Conid ann at-bert Cú-Brettan:

.r. 'At-ágar cath forderg flann,
a fhir Fhergaile at-glinn,
brónaig muintir Meic Maire
iar mbreith in taige dia cinn.

Bó in chlaim,
rogáet i ndegaid a daim,
mairg láim rotholl a bratt,
ar ní timchomart mac mBrain.'
Etcetera.

Is ann-sin as-bert Fergal fri Donn mBó: 'déna airfited dúin, a Duinn Bó, fo bíth is tú as dech airfited fail i nÉirinn .i. i cúisig ocus i cuislenneib ocus i cruittib ocus rannaib ocus ráidsechaib ocus ríg-scélaib Éirenn, ocus isin maitin-se imbáarach do-béram-ne cath do Laignib.' 'Acc,' ar Donn Bó, 'ní cumcaim-se airfited duit-si innocht ocus ním-thá áen-gnám díb-sin uile do thaidbsin innocht, ocus cipsí airm i rabai-si imbáarach, ocus i mbeo-sa do-dén-sa airfited duit-si. Dénad immorro in ríg-drúth, úa Maigleine, airfited duit innocht.'

2. Scríobh nótaí gramadaí ar chúig (5) cinn de na focail a bhfuil líne fúthu i gCeist 1.